

Податкова система Сполучених Штатів Америки

Федеральний уряд здійснює виконавчі функції, реалізує державну політику, що передбачає адміністрування федеральних фінансів (збирання податків, витрачання бюджетних коштів, управління державним боргом); управління персоналом федеральних відомств, менеджмент федеральною власністю, а також реалізацію програм фінансової підтримки штатів і місцевих органів самоврядування. Основний структурний підрозділ Мінфіну США СВД — Служба внутрішніх доходів (Internal Revenue Service), декларована місія якої: «забезпечення американських платників податків послугами вищої якості через допомогу в роз'ясненні та виконанні податкових зобов'язань, а також застосування податкових законів належним чином і справедливо по відношенню до всіх». Правовою основою побудови сучасної податкової системи США є федеральна Конституція США та конституції штатів, та інших правових актах серед яких важливе місце займає Кодекс внутрішніх доходів (Податковий кодекс США). Служба внутрішніх доходів керується Кодексом внутрішніх доходів, який прийнятий конгресом США. Служба внутрішніх доходів входить до складу Департаменту Казначейства і найбільше співпрацює з американцями чим будь-які інші приватні чи державні організації. Збирання податків має бути якомога економнішим щодо скорочення витрат часу, фінансових, матеріальних і людських ресурсів. Діяльність СВД поєднує функції власне податкової служби і податкової поліції. Так, в 2000 році було зібрано більш 2 трил. доходу і оброблено 226 млн. податкових декларацій. Це коштувало платникам податків 39 центів на кожні 100 доларів зібраного доходу, що склало найнижчі адміністративні витрати з 1954 року. За ініціативою Президента США Білла Клінтона у 1998 р. було розпочато реформу податкової служби США. Головним принципом реформи стала перебудова ставлення податкової служби до платників. До процесу реорганізації періодично залучалось близько 3 тис. фахівців податкової служби та значна кількість зовнішніх радників. Головним гаслом реформ стало: «Чим більше ти платиш податків, тим якісніші послуги ти отримуєш». 1998 році був прийнятий конгресом акт реформування і реструктуризації Служби внутрішніх доходів, в результаті якої відбулася реорганізація у чотири головні операційні управління в залежності від категорії платників:

- Управління оподаткування заробітної плати та інвестицій обслуговує 116 млн. платників, які подають індивідуальні та/або спільні (сімейні) декларації про доходи;
- Управління оподаткування малого бізнесу і працюючих не за наймом (45 млн. платників: дрібних підприємців, комерсантів, фермерів, осіб вільних професій);
- Управління оподаткування великого й середнього бізнесу обслуговує корпоративних платників, активи яких перевищують 10 млн. доларів;
- Управління податкових пільг і оподаткування державних підприємств обслуговує пенсійні фонди, органи соціального забезпечення, неоподатковувані організації, господарюючих суб'єктів державної форми власності.

Крім того, в структуру СВД входять Управління апеляцій, Управління інформації та координації, Управління кримінальних розслідувань, Наглядова рада (Office of Chief Counsel). Остання інтерпретує всі рішення СВД з юридичної точки зору на відповідність букві закону та духу справедливості. До складу Наглядової ради входять представники громадськості та неурядових організацій.

З 1998 р. у структуру СВД введена Служба адвокатської допомоги платникам, що має незалежний статус і покликана відстоювати інтересів платників податків. У кожному з штатів діє представник даної служби. Структурно СВД складається з центрального апарату; семи регіональних управлінь; 62 податкових округів; 10 сервісних центрів електронної обробки даних. На початок 2004 р. у системі СВД працювало 99 тис. персоналу. Фактичні видатки на утримання та функціонування СВД склали в 2004 фінансовому році 10,2 млрд. дол. або 0,5% від суми зібраних податків. Таким коштом СВД забезпечує надходження доходів до федерального бюджету на рівні 86% потенційної податкоспроможності 83% податкових зобов'язань сплачуються добровільно і 3% — у примусовому порядку. Тобто, через ухилення від сплати податків СВД не збирає 14% надходжень.